

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.11.18.
COM(2013) 816 final

2011/0196 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó, első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó, első olvasatban kialakított tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja (COM(2011) 451 végleges – 2011/0196 COD dokumentum):	2011.07.19.
A Régiók Bizottsága véleményének időpontja:	Nincs vélemény
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja:	2011.12.07.
Az Európai Parlament álláspontjának időpontja (első olvasat):	2012.07.03.
Az első olvasatban kialakítandó tanácsi álláspontra való tekintettel elfogadott tanácsi politikai megállapodás időpontja:	2012.10.29.
A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának időpontja:	2013.11.15. (?)

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A Bizottság 2011. július 19-én benyújtotta a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a fent említett javaslatot. A javaslat a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet módosítására, valamint a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosítására vonatkozik. A javaslatot a „Digitális menetíró készülék: Útiterv a jövőbeli tevékenységekhez” című bizottsági közlemény kíséri, amelyet a Bizottság a javaslattal párhuzamosan nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A javaslat a digitális menetíró készülék vonatkozásában számos technológiai fejlesztésnek ad helyet, köztük a műholdas helymeghatározási funkciónak (GNSS), az ellenőrző hatóságok általi szűrést lehetővé tevő távkommunikációs funkciónak, és egy ITS-felületnek, melynek révén a digitális menetíró készülék adatai a vezetési idő ellenőrzésén túlmenően más célokra is felhasználhatóvá válnak a fedélzeti számítógépen. A menetíró készülékek ezen új

generációja (az ún. intelligens menetíró készülék) előreláthatólag 2018–2019-ben kerül bevezetésre.

A módosítással a szabályozás más tekintetben is javul: a műhelyek megbízhatóságának növelését, a vezetőknek kiadott tachográfkártákkal kapcsolatos tagállami információcserét (TACHONET), az összevont járművezetői engedély és tachográfkártya személyre szabását, a jogalkalmazók képzését, valamint a szankciók összehangolását illetően új szabályokat állapít meg. Végezetül pedig egységesen bevezeti a 100 km sugarú kör által lefedett terület alapul vételét a vezetési időre alkalmazandó szabályok tekintetében a tagállamok által meghatározható távolságalapú kivételekre (az 561/2006/EK rendelet 13. cikke).

Az európai adatvédelmi biztos 2011. október 5-én nyilvánított véleményt a bizottsági javaslatról. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2011. december 7-én adott véleményt, a Régiók Bizottsága pedig úgy döntött, hogy sem véleményt, sem jelentést nem készít a javaslatához.

Az Európai Parlament Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottsága (TRAN) Silvia-Adriana Ticău-t (RO, S&D) nevezte ki előadónak. A szavazásra a 2012. július 3-i plenáris ülésen került sor. Lásd: **SP(2012) 449/2**.

A Tanács a tárggyban 2012. október 29-én, a ciprusi elnökség idején jutott politikai megállapodásra.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

3.1. A Tanács álláspontjával kapcsolatos általános megjegyzések

A Bizottság általánosságban pozitívan fogadta a Tanács első olvasatban elfogadott véleményét, mivel az összhangban van az eredeti bizottsági javaslat fő célkitűzéseivel, nevezetesen a menetíró-rendszer biztonságának növelésével (a csalásoknak és a menetíró készülékek manipulációjának a visszaszorításával), az adminisztratív költségek csökkentésével és a rendszer ellenőrzésének hatékonyabbá tételével. A Tanács ugyanakkor módosításokat eszközölt a Bizottság által javasolt egyes intézkedések várható hatásainak további vizsgálata alapján, és hangsúlyozva annak fontosságát, hogy a tagállamok rugalmas módon a leginkább költséghatékony intézkedéseket alkalmazzassák, továbbá azt, hogy meg kell erősíteni a rendeletben a személyes adatok védelmét, és pontosítani kell a menetíró készülékkel kapcsolatos műszaki és funkcionális követelményekre vonatkozó rendelkezéseket. A tanácsi módosításokat a Bizottság részletesen megtárgyalta és jóváhagyta.

A javaslatnak a társjogalkotók egyeztetései nyomán született végleges szövege ellen a Bizottság nem kíván kifogást emelni, mindazonáltal három kérdés tekintetében, – amelyekkel kapcsolatban már a tárgyalások alkalmával is több ízben hangot adott egyet nem értésének – külön nyilatkozatot tesz. A nyilatkozatok e közleményhez vannak csatolva.

3.2. A Bizottság részletes megjegyzései

3.2.1. A jogi aktus jellege (felhatalmazáson alapuló jogi aktus/végrehajtási jogi aktus)

A jövőbeli intelligens menetíró készülékek műszaki előírásainak kiigazítása érdekében a bizottsági javaslat azt tartalmazta, hogy a Bizottság kapjon felhatalmazást arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban jogi aktusokat fogadjon el az I., az IB. és a II. mellékletnek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása, valamint az IB. mellékletnek a helymeghatározó adatok automatikus rögzítéséhez, a távoli kommunikáció lehetővé tételéhez és az intelligens közlekedési rendszerekhez kapcsolódó

interfész biztosításához szükséges műszaki előírásokkal történő kiegészítése tekintetében (lásd a bizottsági javaslat 4., 5., 6. és 38. cikkét).

A Parlamenttel folytatott tárgyalások eredményeképpen a társjogalkotók úgy döntöttek, hogy a rendelet szövege egészüljön ki a fentebb említett melléletekben foglalt főbb műszaki követelményekkel, amelyek alapján pedig a későbbiekben a Bizottságnak kell majd végrehajtási aktusok útján meghatározni a vonatkozó részletes rendelkezéseket annak biztosítása céljából, hogy a rendelet alkalmazása az EU összes tagállamában egységes legyen. A Bizottság azzal is egyetért, hogy a rendelet szövege egészüljön ki a fogalommeghatározásokra, a műszaki követelményekre és a rögzítendő adatokra, a digitális menetíró készülék funkcióira, valamint a megjelenítésre és a figyelmeztetésre vonatkozó rendelkezésekkel. A tárgyalások során a Bizottság mindvégig fenntartotta azt a véleményét, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok használatára lesz szükség.

A Bizottság nem fogja ellenezni a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg elfogadását. A Bizottság ugyanakkor (a mellékelt) nyilatkozatban emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 290. és 291. cikke elhatárolásának kérdését jelenleg vizsgálja a Bíróság a biocidokkal kapcsolatos ügy keretében.

3.2.2. *Technikai módosítások*

A Bizottság elfogadja a Tanács és a Parlament által egyeztetett módosításokat az alábbi technikai kérdéseket érintően:

a) A helymeghatározási adatok rögzítése (8. cikk)

A Bizottság üdvözli azt a módosítást, mely szerint a halmozott vezetési idő minden harmadik órájában automatikusan rögzíteni kell az adott helyszín koordinátáit annak érdekében, hogy a hivatásos közúti fuvarozó járművezetők fokozottabban betartsák a hatályos jogszabályokat.

b) Az ellenőrök korai távészlelő technológiával való felszerelése (9. cikk)

A tagállamoknak – nemzeti végrehajtási stratégiákat is figyelembe véve – 15 évvel az intelligens menetíró készülék bevezetése után a megfelelő mértékben el kell majd látniuk ellenőrző hatásait távérzékelő berendezésekkel. E határidőt megelőzően a tagállamok maguk dönthetik el, hogy ellátják-e az ellenőrző hatásait a távérzékelő technológiával.

c) A menetíró készülékeket és az intelligens közlekedési rendszereket összekapcsoló interfész (10. cikk)

A Tanács úgy vélte: kulcsfontosságú a megfelelő mértékű rugalmasság megtartása annak érdekében, hogy a szállítási vállalkozások továbbra is szabadon eldönthessék, össze kívánják-e kötni a menetíró készüléket valamilyen külső berendezéssel. A Tanács ezért úgy rendelkezett, hogy a menetíró készülékeket bizonyos feltételek mellett el lehet látni olyan szabványosított interfészekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a menetíró készülék által rögzített vagy előállított adatokat egy külső eszköz felhasználja. A tanácsi szöveg ezenkívül kitért arra is, hogy az interfészhez csatlakozó külső eszköz csak akkor férhet hozzá a személyes adatokhoz, ha a járművezető, akire az adatok vonatkoznak, ehhez kifejezetten a hozzájárulását adta.

Mivel a megfelelő irányba mutatnak, a Bizottság elfogadta a fenti módosításokat, ám arra figyelmeztette a társjogalkotókat, hogy az ITS-felület opcionálissá tétele jelentősen szűkíti az eredeti javaslatot kialakító jogalkotói szándékot.

- d) Súlyérzékelők beépítése az intelligens menetíró készülékbe ((6) preambulumbekkezdés)

A Tanácshoz hasonlóan a Bizottság sem osztotta a Parlament azon vélekedését, mely szerint közvetlen összefüggés áll fenn a súlyérzékelők intelligens menetíró készülékekbe való beépítése és a vezetési, illetve pihenőidők ellenőrzésének a javulása között. A Bizottság ezért megfelelőnek tartja, hogy a szöveg csak preambulumbekkezdés formájában, általános jelleggel utaljon egy, a jövőben a Bizottság által arról készített értékelésre, hogy a súlyérzékelők hozzá tudnak-e járulni a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabályok eredményesebb betartásához.

- e) A külföldi illetőségű járművezetők részére kiállított tachográfkártyák (26. cikk (4) bekezdése)

A Bizottság egyetért egy olyan új rendelkezés beépítésével, mely alapján a tagállamok – korlátozott feltételek mellett – ideiglenes, legfeljebb 185 napos időszakokra szóló, meg nem hosszabbítható érvényességű tachográfkártyákat állíthatnak ki. Az új rendelkezés gyakorlati megoldást kínál egy működésbeli problémára, mivel figyelembe veszi a nem uniós tagországbeli és az AETR (a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló európai megállapodás) hatályán kívül eső országok járművezetőinek helyzetét, akik az EU-n belül alkalmanként szállítási műveleteket hajtanak végre, illetve azoknak a járművezetőknek a helyzetét, akik bár rendelkeznek uniós állampolgársággal, az EU-n belül nincs állandó lakóhelyük, és emiatt csak nehézségek árán tudnak rendes tachográfkártyára szert tenni.

- f) A járművek digitális menetíró készülékekkel való utólagos felszerelése (a 3. cikk (4) bekezdése)

Az eredeti bizottsági javaslat ugyan nem tartalmazott rendelkezéseket a járművek intelligens menetíró készülékekkel való utólagos felszerelését illetően, a Bizottság el tudja fogadni az utólagos felszerelésnek a véleményben érvényre jutó, egyeztetett elvét, feltéve, hogy annak gyakorlati vonatkozásai kezelhetőek lesznek.

3.2.3. *A menetíró-rendszer működését érintő, nem technikai jellegű módosítások*

- a) Megszűnik az a követelmény, mely szerint a járművezetőknek dokumentumokkal kell igazolniuk a jármű elhagyása során végzett tevékenységeiket (a végső változatban a 34. cikk (3) bekezdése).

A Bizottság támogatja ezt a módosítást, mivel az tovább csökkenti az adminisztratív terheket.

- b) Az ellenőrzést végző tisztviselők képzése és megfelelő berendezésekkel való ellátása (38. és 39. cikk)

A Bizottság ebben a kérdésben elfogadja a társjogalkotók tárgyalásai nyomán kialakított véleményt.

A Bizottság egyetért a véleményben foglaltakkal, és a rendelet elfogadását követően az ellenőrzést végző tisztviselőknek szóló alap- és továbbképzés tartalmát illetően konkrét intézkedéseket fog elfogadni. Az elfogadott tartalmi elemeket be kell építeni az ellenőrzést végző tisztviselőknek nyújtott tagállami képzések anyagába.

- c) A műhelyek megbízhatóságának megerősítése (24. cikk)

A Bizottság egyetért azzal, hogy a műhelyek által a menetíró készülékek kezelése során alkalmazott eljárások rendszeres auditjára éves gyakoriság helyett kétfévente

kerüljön sor, mivel változatlan marad a műhelyek bejelentés nélküli műszaki auditjaira vonatkozóan a Bizottság eredeti javaslatában meghatározott 10%-os arány, valamint a műhelykártyák érvényességi ideje (egy év).

3.2.4. Az adatvédelmi rendelkezésekre, a kötelezettségszegésre és a hatálybalépés napjára vonatkozó, nem technikai jellegű módosítások

a) Az adatvédelem megerősítése (7. cikk)

A Bizottság egyetért a személyes adatok védelmére vonatkozó új rendelkezésekkel.

b) Harmonizáció a kötelezettségszegések és a szankciók tekintetében (41. cikk)

A Bizottság ebben a kérdésben elfogadja a társjogalkotók tárgyalásai nyomán kialakított véleményt.

c) A szállítási vállalkozás felelőssége (33. cikk)

A Bizottság ebben a kérdésben elfogadja a társjogalkotók tárgyalásai nyomán kialakított véleményt.

d) Hatálybalépés (48. cikk)

A Bizottság ebben a kérdésben elfogadja a társjogalkotók tárgyalásai nyomán kialakított véleményt. Az intelligens menetíró készüléket – az első alkalommal nyilvántartásba vett járművek esetében – 40 hónappal az intelligens menetíró készülékek műszaki leírásának hatálybalépését követően lenne kötelező beszerezni. A Bizottság az említett műszaki leírás tartalmát az új rendelet közzétételét követően legkésőbb két éven belül meg kívánja határozni.

3.2.5. A közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK rendelet módosításai

A Bizottság pozitívnak értékeli azt a tényt, hogy megmaradt az 561/2006/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdését módosító javaslata, mely szerint a tagállamok abban az esetben biztosíthatnak – bizonyos feltételek mellett – mentességet a rendeletben foglalt rendelkezések teljesítése alól, ha az érintett vállalkozás a telephelyétől számított 100 km-es sugarú körön belül használja a járművet, és egyetért azzal, hogy az 561/2006/EK rendelet 3. cikke kiegészüljön az úgynevezett „mesterember-mentességre” vonatkozó rendelkezéssel.

4. A BIZOTTSÁG KÖVETKEZTETÉSE

E javaslat különösen fontos szerepet játszik az „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című, 2011. március 28-án elfogadott bizottsági közleményben rögzített célkitűzések teljesítésében.

Noha bizonyos rendelkezések veszítettek erejükből, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanács álláspontjában továbbra is érvényre jutnak a javaslat fő célkitűzései, így véleménye szerint a jogalkotási folyamatot végig kell folytatni az Európai Parlament második olvasatban elfogadott véleményének megszavazásával, amely vélemény – a 2013. május 14-én folytatott informális háromoldalú egyeztetés következtetései alapján – várhatóan egybeesik majd a Tanács véleményével.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATAI

1) A Bizottság nyilatkozata az 561/2006/EK rendeletről

A vezetési időről és a pihenőidőről szóló jogszabály hatékony és egységes végrehajtása érdekében a Bizottság továbbra is szoros figyelemmel fogja kísérni az említett jogszabály végrehajtását, és amennyiben szükséges, megteszi a megfelelő kezdeményezéseket.

2) A Bizottság nyilatkozata a végrehajtási aktusokról

A Bizottság úgy véli, hogy a jövőbeni aktusok, amelyek elfogadásának hatáskörét a jogalkotási aktus biztosította a Bizottság számára annak érdekében, hogy részletes rendelkezéseket és előírásokat állapítson meg a menetíró készülékekre, tachográfkártyákra és adatrögzítő lapokra, valamint a típus-jóváhagyási követelményekre vonatkozóan, azt a célt szolgálják, hogy kiegészítsék az alap-jogiaktusban megállapított műszaki előírásokat, ezért azoknak az EUMSZ 290. cikke alapján elfogadandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak kell lenniük. A Bizottság nem fogja ellenezni a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg elfogadását. Ugyanakkor a Bizottság emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 290. és 291. cikke elhatárolásának kérdését jelenleg vizsgálja a Bíróság a biocidokkal kapcsolatos ügy keretében.

3) A Bizottság nyilatkozata a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdése második albekezdésének b) pontja alkalmazására vonatkozóan

A Bizottság hangsúlyozza, hogy a 182/2011/EU rendelet (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.) 5. cikke (4) bekezdése második albekezdésének b) pontjára történő szisztematikus hivatkozás ellentétes az említett rendelet szellemével és szövegével. E rendelkezés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a fő szabálytól való eltérést – mely szabály szerint a Bizottság elfogadhatja a végrehajtási jogi aktus tervezetét, ha a bizottság nem nyilvánított véleményt – sajátos helyzet indokolja. Tekintettel arra, hogy a második albekezdés b) pontjára történő hivatkozás az 5. cikk (4) bekezdésében előírt általános szabály alóli kivételt jelent, a rendelkezésre való hivatkozás nem tarthat egyszerűen a jogalkotó „mérlegelési jogkörébe”, hanem megszorító módon kell értelmezni, és ezért indoklásra szorul.

Noha a Bizottság tudomásul veszi az Európai Parlament és a Tanács között az e rendelkezés érvényesítésével kapcsolatban elért megállapodást, sajnálatosnak tartja, hogy nincs olyan preambulumbekzdés, amelyben szerepelne ilyen jellegű indoklás.